

Pagsusuring Pangdiskurso: Ang Wika sa Konteksto (Discourse Analysis: Language in Context)

Mga Materyales (Materials)

- Panulat at Papel (Pen and Paper)
- Printouts o Digital Display ng Halimbawang Teksto (Examples of Dialogue/Text)
- Graphic Organizer Template (Talahanayan para sa Pagsusuri ng Rehistro)
- (Opsyonal) Recording device (Telepono) para sa pagtitipon ng datos

Mga Layunin sa Pagkatuto (Learning Objectives)

Pagkatapos ng araling ito, ang mag-aaral ay inaasahang:

1. **Matukoy:** Maipaliwanag ang kahulugan ng *Rehistro ng Wika* (Language Register) at ang tatlong pangunahing sangkap nito (Field, Tenor, Mode).
2. **Masuri:** Magamit ang limang kategorya ng rehistro (Frozen, Formal, Consultative, Casual, Intimate) upang suriin ang iba't ibang uri ng diskurso.
3. **Maiugnay:** Maipakita kung paano nakakaapekto ang konteksto ng lipunan (tulad ng kapaligiran ng kolehiyo) sa pagpili ng wika.

I. Introduksiyon (Pagpapakilala at Pagganyak)

A. Hook: Ang Salamin ng Wika (The Mirror of Language)

Gawain: Paghahambing ng Sitwasyon (Situational Comparison)

Isipin mo: Paano ka magsasabi ng "Kailangan kong humingi ng pabor sa iyo?" sa dalawang magkaibang tao?

1. Sa iyong matalik na kaibigan (Best Friend).
2. Sa Dean ng isang Kolehiyo (College Dean) na hindi mo pa masyadong kilala.

Ano ang nagbago? Ang iyong piniling salita (bokabularyo), ang bilis ng iyong pagsasalita, at maging ang intonasyon mo. Bakit? Dahil nagbago ang **konteksto**!

B. Paglalahad ng Paksa (Statement of Purpose)

Sa araling ito, sisimulan nating suriin ang mga salita hindi lang bilang mga indibidwal na tunog, kundi bilang bahagi ng mas malaking sistema—ang **Diskurso**—na nagbabago batay sa ating **Rehistro**. Aalamin natin kung paano nagiging iba't ibang bersyon ang Filipino/Tagalog depende sa kung sino ang kausap at saan ginagawa ang pag-uusap. Ito ang mismong layunin ng pag-aaral sa wika ng mga mag-aaral sa lokal na kolehiyo.

II. Katawan (Paglalahad at Pagsasanay)

A. I Do: Pagkilala sa mga Konsepto (Concept Modeling)

1. Ano ang Diskurso at Rehistro?

Diskurso (Discourse): Ang serye ng mga pangungusap o pahayag na may iisang layunin at konektado sa isa't isa. Ito ay wika na ginagamit sa isang tunay na sitwasyon (Language in Use).

Rehistro ng Wika (Language Register): Ang pagbabago sa wika batay sa sitwasyon. Ito ang paraan ng pagsasalita o pagsusulat na inaangkop natin sa tiyak na konteksto.

2. Ang Tatlong Komponente ng Rehistro (Halliday's Contextual Components)

Sa pagsusuri ng diskurso, tinitingnan natin ang tatlong salik na ito (na tinatawag ding Field, Tenor, at Mode):

- Field (Larangan/Paksa):** Ano ang pinag-uusapan? (Hal. Physics, Araw ng mga Pusa, Pagpaparehistro ng Kurso).
- Tenor (Relasyon/Tunguhin):** Sino ang nag-uusap at ano ang kanilang relasyon? (Hal. Magkaibigan, Guro at Mag-aaral, Doktor at Pasyente).
- Mode (Paraan/Midya):** Paano nag-uusap? (Hal. Harap-harapan, Text message, Pormal na Liham).

3. Limang Uri ng Rehistro (The Five Registers)

Uri ng Rehistro (Register Type)	Deskripsiyon	Halimbawa
Frozen (Nakapako)	Pormal, ritwalistik, hindi nagbabago.	Panatang Makabayan, Pambansang Awit, Salita sa Bibliya.
Formal (Pormal)	Iisang direksiyon (one-way), teknikal, walang slangs. Ginagamit sa mga pormal na okasyon.	Talumpati (Speech), Pagtatanggol ng Thesis, Pormal na Ulat.
Consultative (Konsultatibo)	Two-way, propesyonal, may paggalang. Standard na wika.	Konsultasyon sa Doktor, Usapan sa Pagitan ng Guro at Magulang.
Casual (Kaswal)	Informal, ginagamit sa mga kaibigan, pamilya. Gumagamit ng slangs at jargon.	Usapan sa loob ng cafeteria, Text messages sa barkada.
Intimate (Intimate)	Pribado, personal, madalas hindi kumpleto ang pangungusap.	Usapan ng magkasintahan, Pagbulong sa isang kapatid.

B. We Do: Pagsusuri ng Sampol (Guided Practice)

Gawain: Pagsusuri ng Diskurso (Discourse Analysis Activity)

Gamit ang graphic organizer (o ang Talahanayan sa itaas), suriin ang dalawang halimbawa ng "wikang pang-kolehiyo." (Simulan natin ang pag-iisip tulad ng isang mananaliksik sa Governor Generoso College!)

Halimbawa A:

Guro: "G. Reyes, batay sa inyong pagtatanghal kanina, mayroon ba kayong nais bigyan ng paglilinaw patungkol sa inyong metodolohiya ng pag-aaral?"

Mag-aaral: "Sir, nais ko lang po dagdagan ang paliwanag tungkol sa sampling technique na aming ginamit. Ito po ay naglalayong makamit ang mataas na validasyon..."

- **Field:** Pag-aaral/Akademikong Pananaliksik.
- **Tenor:** Guro at Mag-aaral (Propesyonal/Formal).
- **Mode:** Harap-harapan (Oral Presentation).
- **Rehistro:** Formal (Pormal) o Consultative (Konsultatibo).

Halimbawa B:

Eduk: "Uy, bes, 'di ba si Ma'am Nelia 'yon? Nag-drop ata siya ng terror prof natin. Grabe, hirap sa GE subject na 'yon."

CJ: "Shet! Buti pa siya. Sana all. Wala na akong paki sa bagsak na grado, basta matapos na 'to, mga ante!"

- **Field:** Mga problema sa kurso/Propesor.
- **Tenor:** Magkaibigan/Classmates.
- **Mode:** Text/Harap-harapan (Casual chat).
- **Rehistro:** Casual (Kaswal).

Success Criteria: Nakuha ng mag-aaral ang Rehistro sa pamamagitan ng pagtukoy sa Field at Tenor. (Formative Assessment: Quick Check)

C. You Do: Aking Mini-Corpus (Independent Application)

Gawain: Pagtitipon at Pagsusuri ng Sariling Datos

Sa konteksto ng bahay, komunidad, o online interaction (pumili ng isang kapaligiran), ikaw ang magiging "Researcher." Magtipon (o magsimula) ng tatlong maikling interaksyon na nagpapakita ng magkakaibang rehistro.

Hakbang 1: Pagtitipon ng Datos (Data Collection Simulation)

Kumuha ng 3 diyalogo (maaaring actual na narinig o ginawa mo):

1. Isang Pormal/Propesyonal na sitwasyon (Hal. Pagsulat ng email sa iyong guro/mentor).
2. Isang Kaswal na sitwasyon (Hal. Usapan sa hapag-kainan).
3. Isang Intimate/Consultative na sitwasyon (Hal. Paghingi ng payo sa magulang o tagapangalaga).

Hakbang 2: Pagsasagawa ng Pagsusuri (Conducting the Analysis)

Para sa bawat diyalogo, sagutan ang mga sumusunod:

Diyalogo #__:

- Mga Pangunahing Salita (Key Vocabulary):
- Ano ang Field (Paksa)?
- Ano ang Tenor (Relasyon)?
- Ano ang Mode (Paraan)?
- Anong Rehistro ito? Bakit? (Ipaliwanag ang ebidensya mula sa ginamit na wika.)

Paghahambing: Ihambing ang resulta ng tatlong diyalogo. Ano ang pinakamalaking pagkakaiba sa

bokabularyo na ginamit sa Formal at Casual na rehistro?

III. Konklusyon (Paglalagom at Pagtataya)

A. Pagbubuod (Recap)

Bumalik sa tatlong Layunin sa Pagkatuto. Hilingin sa mag-aaral na isa-isahin ang kahulugan ng Rehistro, Diskurso, at ang limang uri ng Rehistro.

- "Bakit mahalagang malaman ng mga mag-aaral sa kolehiyo kung paano magpalit ng rehistro?" (Sagot: Upang maging epektibo sa pakikipagtalastasan sa akademya, propesyonal, at sosyal na setting.)

B. Summative Assessment: Rehistro Challenge

Sitwasyon: Isang mag-aaral ng Governor Generoso College ay nagrereklamo tungkol sa nawawalang grado. Isulat ang dalawang magkaibang paraan kung paano niya ito sasabihin:

1. **Formal/Consultative Register:** Sasabihin sa Dean ng Eskwelahan.
2. **Casual Register:** Sasabihin sa kanyang Dormmate.

Success Criteria: Ang mag-aaral ay dapat gumamit ng magkaibang antas ng pormalidad, bokabularyo, at paggalang upang mabisang maipakita ang pagkakaiba ng dalawang rehistro.

C. Differentiation at Extension

1. Scaffolding (Para sa Nagsisimula):

Bigyan ang mag-aaral ng 'Language Cue Cards' (mga salitang madalas gamitin sa Formal, tulad ng "Ipinapabatid," "Batay sa," "Lubos na Iginagalang") upang makatulong sa pagsulat ng Formal na diyalogo.

2. Extension (Para sa Advanced na Mag-aaral/Training Context):

Research Task: Sociolect vs. Register. Maghanap ng impormasyon tungkol sa *Sociolect* (pagkakaiba-iba ng wika batay sa sosyal na grupo) at ihambing ito sa *Register* (pagkakaiba-iba ng wika batay sa sitwasyon). Paano nakakaaapekto ang socioeconomic status ng mga mag-aaral sa kanilang rehistro?